

Dışlama, Dışlanma...

Ali Bayramoğlu

HDP, TBMM'de AK Parti, CHP ve MHP'yle birlikte temsil edilen dört siyasi partiden birisi. Demokrasilerde temsil karşılıksız değildir. HDP, 59 milletvekiliyle Meclis'in üçüncü büyük partisi. Aldığı oy 6 milyona yakın. 11 ilde, Türkiye vilayetlerinin yüzde 13'ünde, aldığı oy yüzde 50'nin üzerinde. 3'ü büyükşehir olmak üzere 11 il, 68 ilçe ve 23 beldeyi bu parti yönetiyor.

Böyle bir siyasi partiyi yok sayabilir misiniz?

Darbe felaketinin arkasından adeta bir mucize oldu. Toplumsal bir kenetlenme yaşandı, siyasi bir uzlaşma iklimi oluştu. Devletin, tasfiyeden yeniden yapılanmaya giden inşası gereği ve adımları etrafında, farklı siyasi aktörlerin ulusal ve siyasi iradeye, siyasi alana sahip çıktıkları önemli kenetlenme ve uzlaşma tablosu bu.

Bu tabloda HDP'nin yer almaması gerek uzlaşının niteliği açısından gerek demokratik ilkeler bakımından, şüphe yok ki, bir soruna işaret ediyor.

HDP, 15 Temmuz darbesi sonrası Cumhurbaşkanı'nın siyasi partilerle yaptığı devlet zirvesine ve Yenikapı mitingine davet edilmedi. Ortaya bir "dışlanma" görüntüsü çıktı. Daha da öte, HDP karşısında AKP-CHP-MHP'li bir iktidar bloğu "meşru sistemi tanımlarcasına" adeta tescil oldu. Sistem tanımının, devlet alanının tanzim edilmesinin fevkinde, bu blok, kim ne derse desin, Kürt meselesine bakışta ve bu konuda sürdürülen politikalarda da partilerin ortak tavrını gösteren işaretler taşımaktadır.

"İlişki, uzlaşma, mutabakat", demokratik siyasi süreçlerin özünü oluşturuyorsa, mevcut durum Türkiye'nin Kürt sorununda bu özden uzaklaştığını gösterir.

Türkiye'de doğan uzlaşma iklimi ne denli sevindiriciyse, HDP'nin bu ortamdan dışlanmış olması çoğulcu bir demokrasi fikri çerçevesinde o denli sıkıntılıdır. Yeni yola çıkılacaksa, yeniden yola çıkılacaksa, daha çoğulcu, katılımcı ve uzlaşmacı bir istikamete gidilecekse, demokratik bütünlük aranacaksa, bu, doğru yol değildir. Tersine iktidar bloğu ve dışlama hali, Türkiye'nin bölünmüşlüğü'nün adeta kabulü demektir.

Demokratik ilkeler ve "olması gereken" ortada...

Ancak bir de gerçekler var.

İlk çıplak gerçek şu: HDP, Çankaya ve Yenikapı'ya davet edilseydi, o toplantı ve miting yapılamazdı ya da yine eksik kalırdı. Zira MHP buralara katılmazdı.

İkinci gerçek şu: Darbe girişiminin dumanı tüterken PKK'nin yaptığı yeni saldırılar, ürettiği şehit tabutları ortamı, o mitingi, HDP'nin varlığıyla yapılabilir ve yönetilebilir kılmaı.

Bunun anlamı?

Şu: Demokratik siyaset ortamından alabildiğine gergin bir noktadayız. Sivillere yönelik eylemlerden bölgedeki olaylara uzanan çatışmalar ve bunların ürettiği ayrışma keskin. Şiddetin öfkesi ve şiddete öfke derin ve karşılıklı. Bir taraf ölen askere, bombalarla parçalanan sivile yanıyor, diğer taraf insan haklarını ihlal eden devlet politikalarından ve katliamdan söz ediyor.

Bu tuzaktan nasıl çıkılır?

Bunun için bu noktaya nasıl gelindiği sorgulama gerektiriyor.

Zira ilkelere ve olması gerekene geri dönüş, bu sorgulama sonrasında yapılacak düzeltmelerle mümkün.

Önce siyasi iktidar ve muhalefet partileri: Siyasi kapıları kapayan, güvensizlik üzerine oturan tavırları, dışlayıcı dilleri, dokunulmazlıkların kaldırılması, seçilmiş belediyelerin kayyumlara devri tartışması gibi hususlarda şu veya bu şekilde hemfikir olmaları bu noktaya gelişi hızlandırmıştır. Çoğulcu Türkiye fikri ise şüphe yok ki, bunun tersini talep etmektedir.

Ardından HDP: Temsil gücüne, bu gücün önemi ve anlamına rağmen, HDP'nin Türkiyelilikten hızla uzaklaşması, devletle savaş yürüten örgütün lojistik unsuru ve propaganda birimi gibi davranması, HDP belediyelerinin hendek siyasetinde örgütün yanında yer almaları, milletvekillerinin arabalarında bulunan silahlar, bu siyasi partinin her şeyden önce kendi kendisini dışlamasının araçları oldular. Devletin yeniden inşasında bu partiye güvensizlik duyulması ve mesafe konulması karşısında, önce bu siyasi partinin kendisini sorgulaması ve düzeltmesi gerekir.

Zor ama mümkün...

Yeni Şafak

11.08.2016